

slag gif igjennem, saaledes som det foreligger, at alle de delicate Spørgsmaal, som ere at drøfte af Regjeringen, maatte forelægges for Rigsdagen, og Følgen heraf vilde blive, at der her blev et Slags Raadessecretariats-Discussion, som foruden alle naturlige Ulemper, hvoraf dog vistnok altid en saadan Discussion maa lide, hvad enten den foretages i Regjeringens Skjød eller paa Rigsdagen, endnu vilde have den, at Ordets Magt vilde faae en ganske overordentlig Indflydelse paa Spørgsmaalets Afgjørelse i de særegne Tilfælde, og jeg troer vistnok, at naar der er Spørgsmaal om, at gjøre Ret og Skjel imod enkelt Mænd, er det mere farligt, end hvor der er Spørgsmaal om Lovgivnings-Anliggender, at lade det komme an paa den betydelige Magt, som Ordet i alle parlamentariske Discussioner maa have. — Der er atter idag mod Regjeringens Forslag anvendt et Argument, som jeg allerede ved Sagens første Behandling bemærkede, at man ikke var berettiget til at anvende imod Regjeringen. Man har nemlig sagt, at ved at følge Udvalgets Forslag, vilde man snarere og bedre kunne komme til at gjøre Noget for Fruentimmer over 18 Aar end efter Regjeringens Forslag, der ikke giver dem lobbestemt Afgang til Pension. Dette maa jeg benegte. Det lader sig ligesaavel gjøre, og jeg skal bevise, at det lader sig bedre gjøre, efter Regjeringens Udkast, at forbeholde sig ved særegne Lovforslag, at gjøre Noget for saadanne Personer, end ved at henvise dem til den almindelige Behandling for alle Børn efter Embedsmænd, som Udvalget har tilfigtet. Under alle Omstændigheder indseer jeg slet ikke, hvorledes man kan sige, at fordi man ikke skal forelægge et Forslag, hvorved der sørges for alle Børn efter Embedsmænd, det derfor ikke skulde være muligt at gjøre det for de Gamle, som udgjøre en vis Deel af dem. Jeg troer, at det er meget lettere at udvirke Legislaturens Bistand til at gjøre Noget for Enkelte, for en Deel af det store Antal, end naar man skal udvirke dens Medvirkning for det hele Antal. Det er ogsaa hændelses sagt, at det vil blive fordeelagtigere for de Vedkommende, naar saaledes Sagen discuteres for Rigsdagen, end naar den alene overledes Regjeringen. Det er et Spørgsmaal, som kan være tvivlsomt;

jeg vil troe, at man er tilbøielig til at antage, at ved den Overgang, der har maattet finde Sted i vore Forhold, har Regjeringen vist sig at være strengere end Rigsdagen vilde have været; men det er iøvrigt Noget, jeg gjerne skal lade staae hen. Hvad jeg derimod veed, at jeg med Sikkerhed tør paastaae, er, at det samme Resultat ikke altid vil indtræde, at Rigsdagen altid skulde være enten mildere eller strengere end Regjeringen; jeg troer meget mere, at det vil gaae op og ned, det vil meget væsentlig afhænge af den sieblikkelige Finants-tilstand, af det Indtryk, Finantsstilstanden i det Hele gjør, af hvilke Talere der ville udtale sig for de Baagjældende, og i hvilken Grad Ordets Magt vil blive bragt i Anvendelse; jeg troer, før blot at holde mig til denne almindelige Betragtning, som ikke let skal kunne benegtes, at Opfattelsen af hele den finantsielle Stilling vil udøve en betydelig Indflydelse paa Størrelsen af de Beløb, som ville blive bevilgede til Børn efter Embedsmænd. Jeg troer, at deri ligger et betydeligt Motiv for Udkastet; thi naar en Pensionslov engang er fastsat, og det enten er bestemt normeret ved Tal, hvorledes der skal forholdes i de enkelte Tilfælde, eller der er givet Regjeringen en vis Bemyndigelse til at anvende Skjøn, saa troer jeg, at man bør gaae frem efter de opstillede Regler, og de enkelte Aars mere eller mindre gunstige Finantsforfatning bør ikke tillægges nogen Indflydelse paa disse Forhold, saasandt som de ikke kunne have en saadan finantsiel Betydning, at de kunne indvirke noget paa hele Statens finantsielle Status.

Jeg vilde gjerne hede det ærede Thing et Dieblik at følge mig i en Betragtning over, hvorledes Forholdet vil stille sig, naar man følger Regjeringens Udkast, og hvorledes det derimod vil stille sig, naar man følger Udvalgets Forslag. Saasnart som Pensionsloven maatte være udkommet i den Form, hvori den er foreslaaet, vilde Regjeringen gjøre det Samme, som er skeet i den Tid, jeg har havt den Ære at være Finantsminister, at der maanedlig gjøres Hans Majestæt Forslag om Understøttelse for alle saadanne Enker og Børn efter Embedsmænd, hvis Ansøgninger i den forløbne Maaned ere blevne modne til Afgjørelse ved